

Telegraful Român

Biblioteca Orașenească
"Stefan Gheorghiu"
Sibiu
Str. Barițiu nr. 5

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Insemnătatea lucrurilor mici

De fiecare dată când se citește din Sfânta Scriptură, la slujbele bisericesti, sfântul slujitor al altarului, pentru sine și pentru cei ce sînt de față, spune îndemnul: „Să luăm aminte“. Din acest îndemn înțelegem că cele ce se cuprind în Sfânta Scriptură și Sf. Tradiție și sînt propovăduite de Sfânta Biserică, au rostul de a ne lumina cu lumina cunoștinței de Dumnezeu și de a ne arăta cele ce sînt spre mîntuirea suflitelor noastre.

Dacă vom cerceta cu evlavie cuvenită cuvîntul dătător de viață al Domnului Hristos privind însemnătatea lucrurilor mici, ne vom da seama că toate faptele cele bune, chiar care ni se par mici, au importanța cuvenită.

Să ne aducem aminte de pildă de cuvîntul spus de Mîntuitorul Hristos, cu privire la Împărăția cerurilor, cînd zice: „Împărăția cerurilor este asemenea grăunțelii de muștar, pe care l-a luat omul și l-a semănat în țarina sa, și care este mai mic decît toate semințele, dar cînd a crescut este mai mare decît legumele și se face pom, încît vin păsările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui“ (Matei 13, 32—32; Marcu 4, 31—43; Luca 13, 19). Cu luare aminte să fim și la alt cuvînt al Fiului lui Dumnezeu, prin care aseamănă Împărăția lui Dumnezeu cu aluatul menit să dospescă frămîntătura, căci a zis de asemenea: „Asemenea este Împărăția cerurilor aluatului, pe care luîndu-l o femeie, l-a ascuns în trei măsuri de făină, pînă s-a dospit toată“ (Matei 13, 33; Luca 13, 20—21). Din aceste pilde ale Domnului Hristos, în care Împărăția cerurilor cea atît de mare și necuprinsă este înfățișată ca avîndu-și începutul în ceea ce față de mărimea și de cuprinsul ei, este foarte puțin, înțelegem că și lucrurile care par mici în ele înșile sau în legătură cu altele — cum e grăunțele de muștar față de planta de muștar, sau cum e aluatul față de frămîntătura pe care o dospesc — sînt mari prin rostul și lucrarea lor.

Cînd, la cele spuse mai înainte, vom adăuga că Mîntuitorul a numit între cele vrednice de răsplătire și un pahar de apă rece, dat în numele Lui, vom înțelege cu adevărat că nimic din cele ce se fac nu e fără însemnătate. Cine nu știe că a zis Fiul lui Dumnezeu: „Cela ce va da de băut unuia dintre aceștia mici numai un pahar cu apă rece, în nume de ucenic, adevăr grăiesc vouă, nu va pierde plata sa“? (Mat. 10, 42). Dacă știm aceasta, cum ne mai lăsăm oare înșelați de gîndul că lucrurile cele mici, cînd sînt bune, pot fi trecute cu vederea ca unele fără însemnătate?

În sfîrșit, să luăm aminte și la cei doi bani ai văduvei, despre care ne încredințăm Domnul că au avut bună primire, care deși arătau puțin, cuprindeau mult (Marcu 12, 41—44; Luca 21, 1—4).

Intr-adevăr, dacă femeia aceea, care era și văduvă și săracă, ar fi zis în cugetul său că puțin este ceea ce ar putea ea să dăruiască spre slava lui Dumnezeu, n-ar fi auzit cuvînt de laudă de la Mîntuitorul, iar pilda ei n-ar fi ajuns la

cunoștința noastră, ca să ne îndreptăm prin fapta ei cea vrednică de laudă. Iată, însă, că gîndul ei cel bun și fapta ei cea aleasă n-au rămas trecute cu vederea, ci Duhul Sfînt a hotărît să le cunoască toți cei ce vreau să se mîntuiască, pentru a ști că împărăția lui Dumnezeu se cîștigă cu acele fapte bune de care sîntem în stare, chiar dacă acestea ni s-ar părea nouă că sînt mici și fără însemnătate.

Vom pune acum înainte și cele ce ne ajută nouă a înțelege însemnătatea pe care o are cuvîntul, căci și despre cuvînt sîntem înclinați să credem adeseori că n-avem avea cine știe ce însemnătate. Păreră greșită a noastră o îndreptează Mîntuitorul Hristos, cînd zice: „Pentru orice cuvînt deșert pe care îl vor rosti oamenii, vor da socoteală în ziua judecării“ (Mt. 12, 36). E bine să luăm aminte cum spune Fiul lui Dumnezeu că „pentru orice cuvînt deșert“ vom da socoteală în ziua judecării, și să înțelegem că n-a numit aci cuvîntul care e rău în el însuși, ci cuvîntul cel deșert, adică cel fără rost. De aci încheierea că dacă pentru cuvînt deșert vom avea o răspundere, cu cît mai mult răspunzători vom fi pentru cuvîntul cel rău, ce va ieși din gura noastră. Despre aceasta vorbește Domnul cu alt prilej, cînd spune: „Cine va zice fratelui său „raca“ (adică netrebnic) vrednic va fi de judecata sinedrului; iar cine-i va zice nebunule, vrednic va fi de gheena focului“ (Mt. 5, 22). Așa a hotărît Domnul Hristos, ca unul ce știe că cuvintele cele rele se fac pricină de despărțire între oameni, săpînd la temelia dragostei frățești.

Unele ca acestea știindu-le și luîndu-le aminte oamenii cei sfinți, au învățat pe cei doritori de bună sporire întru cele ce rămîn în veșnicie și se fac pricinuitoare fericirii, să se ferească de orice înfățișare a răului și să săvîrșescă tot binele ce le stă în putere, fără a se gîndi vrodă că ceea ce face ar putea fi fără însemnătate. Unul dintre ei — mare cu viața și cu înțelepciunea, — Sfîntul Marcu Ascetul, zice: „Fă binele de care îți aduci aminte; și cel de care nu-ți aduci aminte, și se va descoperi ție“. Cînd zice Cuviosul „fă binele de care îți aduci aminte“, nu face nicio deosebire între vreun bine care este mic și altul care este mare, ci pe toate cele bune le-a cuprins, căci numai cel deprins întru săvîrșirea binelui, oricît de mare sau mic ar fi, poate să rămînă și să înainteze în lucrarea binelui. Aceasta arată Sfîntul Vasile cel Mare, în cuvintele: „Să nu crezi că se va împodobi în cele mari cel ce este leneș în cele mici“.

Mai spune Sfîntul Marcu Ascetul că: „Tot ce se naște începe de la ceva mic și pe măsură ce e hrănit crește“, de unde încheierea pricinuitoare ale celor mari, potrivit cu cuvîntul: „Cele rele își primesc putere una de la alta; de asemenea și cele bune cresc una prin alta și pe cel părtaș de ele îl mîndă și mai mult înainte“. Mai știa Cuviosul că: „Cel biruit cu

(Continuare în pag. 2)

Iisus Hristos - a venit să slujească

Sfintele Evanghelii mărturisesc că Fiul Feioarei din Nazaret a fost un mare iubitor de oameni, mare luptător pentru fericirea altora.

Cu veacuri înainte l-a văzut în duh profetul Isaia. Cu o emoție adîncă el l-a privit pe „omul durerii“ și l-a descris cu cuvinte care ne mișcă profund și astăzi. Profetul îl vede disprețuit și părăsit de toți, fără chip și frumusețe, scufundat în suferință amară. Pentru care motiv? Pentru vreo vină personală, pentru vreo greșală sau răzvrătire? NU! Ci robul lui Dumnezeu „suferă pentru greșalele oamenilor, pentru neputințele semenilor săi“ (Is. 53, 4—5).

Icoana aceasta biblică îl prezintă pe Mîntuitorul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu care a venit în lume să se jertfească pentru vindecarea noastră.

Ceea ce Isaia a văzut cu veacuri înainte, s-a împlinit în persoana Dumnezeu-omului Iisus. Toată viața Sa pămîntească a fost o permanentă lucrare de slujire a „fraților“ Săi, pentru a căror dragoste s-a întrupat. Toate gîndurile lui Iisus, toate cuvintele și faptele Sale n-au avut alt scop decît să salveze omul, să urmărească binele lui, fericirea lui vremelnică și veșnică.

După învățătura creștină, ființa umană, în urma căderii în păcat, era ca oaia pierdută. Iisus s-a făcut Păstor pentru toți la un loc și pentru fiecare păcătos în parte, căutînd pe cei pierduți, ridicîndu-i pe umerii Săi, legîndu-le ranele, adăpîndu-i, săturîndu-i. Această slujire a vestit-o chiar de la începutul lucrării Lui, cînd în sinagoga din Nazaret, conștient că împlinește așteptarea și nădejdea tuturor profetilor și a obijduiților vieții, Iisus a zis despre Sine: „Duhul Domnului este asupra mea, pentru care m-a uns să binevestesc săracilor, să tămăduiesc pe cei zdrobiți cu inima, să propovăduiesc celor robiți dezrobirea“ (Luca 4, 18—19).

De vedea pe cei mulți obijduiți, oprimați și disprețuiți, Iisus susupina cu compătimire și bunătate și striga: „Mi-e milă de popor“ (Mat. 15, 32). Apoi pornea să-i învețe, să le aprindă tuturor lumina adevărului, a nădejzii, a încrederii în zile mai bune.

De întîlnia pe drumurile sau prin piețele Iudeii sau ale Galileii suferinzi, Doctorul dumnezeiesc se apleca cu dragoste asupra durerilor lor și le tămăduia rănile, ca un Samaritanian milostiv.

Păcătoșilor care arătau cel mai neînsemnat gest de pocăință sau de voință de a se elibera de patimi învechite, ca Zacheu sau femeia păcătoasă, Domnul le arăta cea mai mare dragoste și îi ierta, răspunzînd criticilor răutăcioși și fățarnici: „Nu sănătoși au trebuință de doștor, ci cei bolnavi“ (Mat. 9, 12). „Căci Fiul omului a venit să caute și să mîntuiască pe cel pierdut“ (Luca 19, 10).

Intr-o vreme în care femeia era disprețuită și înjosită ca o roabă nevrednică de demnitatea de om, Iisus nu pregetă a sta de vorbă cu samaritanca la fîntina din Sichem, ca s-o aducă la adevăr și pocăință.

(Continuare în pag. 2)

Insemnătatea lucrurilor mici

(Urmare din pag. 1)

uşurinţă de cele mici e robit neapărat şi de cele mari, iar cel ce le dispreţuieşte pe acelea, le va sta împotriva şi celor mari întru Domnul". El era convins că „diavolul nu dispreţuieşte păcatele cele mici, că altfel nu poate conduce spre cele mari", de aceea învaţă să ne curăţim chiar şi de păcatele pe care le socotim mici, căci zice: „Nu lăsa păcatul neşters, chiar dacă ar fi cât de mic, ca să nu te tragă pe urmă la rele mai mari". Cu acest cuvânt se potriveşte învăţătura Sfântului Isaac Sirul, care spune: „Arată vrăjmaşului răbdarea şi iscusinţa ta prin fapte mici, ca să nu ceară de la tine lucruri mari", pentru că „dacă cineva se pleacă să dispreţuiască pe cele mici de la început, este învins şi dă pricină vrăjmaşului să-l lupte pe el cu cele mari". În sfârşit, bine este a lua aminte şi la cuvântul: „Până când greşala ta e mică şi are numai flori zmulge-o, ca să nu mai crească şi să nu mai coacă. Nu fi fără grijă când greşala ţi se pare prea mică, căci mai târziu vei afla în ea un stăpîn neomenos şi vei merge înaintea ei ca un rob în lanţuri. Cel ce însă de la început se luptă cu patima „degrabă o va birui pe ea".

De folos ne este şi o altă îndrumare dată de acelaşi Sfânt Isaac Sirul, când zice: „Dispreţuieşte o dorinţă mică, pentru ca nu cumva să simţi tăria arderii ei. Că răbdarea în lucruri mici alungă primejdia. Că nu poţi să fi stăpîn în lucruri mari dacă nu biruieşti pe cele mici".

Pentru cel ce ia aminte la lucrurile ce îl înconjoară şi cugetă drept cu privire la ele, însemnătatea lucrurilor mici este o chestiune lămurită, căci el înţelege bine că riurile cele mari îşi au începutul în izvoare mici şi din pîrîiaşe mici îşi adună apele cele multe; vîlvătaia cea mare a focului îşi are începutul într-o mică scînteie; casele cele mari se alcătuiesc din pietre şi cărămizi mici. Prin urmare: dacă n-ar fi cele mici, n-ar fi nici cele mari.

Toate cele spuse pînă aici dovedesc în chip lămurit, că lucrurile cele mici au mare însemnătate. De aceea, cele rele, care ni se par mici, trebuie ocolite, ca să nu ne ducă la mai mari lucruri rele, iar cele bune, ca unele ce duc spre lucruri mai bune, trebuie făcute cu orice prilej.

Ierod. Teofil Părăianu

Iisus Hristos...

(Urmare din pag. 1)

Pilde de acest fel se pot înşira pe multe pagini. Destul că nu vom putea uita niciodată piciorile însingurate ale lui Iisus cu care El a străbătut drumurile ca să caute păcătoşii şi să-i salveze. Nu vom putea uita mîinile Lui cu care a binecuvîntat şi a ridicat pe cei părăsiţi şi dispreţuiţi. Nu vom putea uita inima fierbinte a Domnului care bătea pentru orice om îndurerat şi arăta milă pentru toţi cei ce căutau milă.

Dar icoana cea mai vie a dragostei jertfitoare a Fiului omului pentru slujirea umanităţii rămîne Crucea Golgotei. După cum soarele înmagazinează în sine toată lumina şi căldura care se revarsă ca cea mai mare binefacere pentru universul nostru, așa Crucea Mîntuitorului cuprinde în ea expresia iubirii lui Dumnezeu pentru noi.

Ca Fiu al lui Dumnezeu, Iisus ar fi putut preţinde slava şi adorarea oamenilor când a apărut între ei. Avea doar dreptul ca toţi să se plece înaintea Lui ca în faţa Impăratului îngerilor, Dar Domnul a ales ocară Crucii, a preferat să sufere El, pentru ca prin această jertfă să răscumpere pe cei vinovaţi. „Fiul omului n-a venit ca să i se slujească, ci să slujească El şi să-şi dea viaţa ca preţ de răscumpărare pentru mulţi" (Mat. 20, 28).

Tocmai această jertfă a propriei vieţi pentru binele altora, această predare a persoanei Sale nevinovate în locul celor vinovaţi, îi acordă lui

Iisus dreptul la recunoştinţa netrecătoare a noastră, dreptul la numele de „Mîntuitor". Acelaşi Prooroc Isaia, după ce l-a privit o clipă pe omul durerilor acoperit de răni şi de dispreţ, îl contemplă mai apoi ca întemeietor al unei „seminţii" noi, restaurate, înălţate, care I se va închina. „Dacă îşi va da viaţa ca jertfă pentru păcat, va vedea o seminţie de urmaşi, îşi va lungi viaţa în multe zile şi lucrarea Domnului în mîinile Sale va propăşi" (Isaia 53, 10).

„Seminţia" nouă, moştenitoarea meritelor şi a numelui lui Hristos sînt creştinii din toate locurile şi din toate timpurile. Ei formează „poporul cel ales", iubit de Dumnezeu, care poartă peste veacuri chemarea de a imita pilda divinului lor Izbăvitor. Noianul de dragoste revărsat cu atîta lepădare de sine asupra noastră de către Fiul Omului, trebuie să-i inspire şi să-i determine la fapte asemănătoare pe cei care îşi mărturisesc credinţa în El.

La această datorie ne îndeamnă unul din ucenicii Domnului, Petru: „La aceasta aţi fost chemaţi, fiindcă şi Hristos a suferit pentru voi şi v-a lăsat o pildă, ca să păşiţi pe urmele Lui" (I Petru 2, 21).

Aşadar, cel ce vrea să se numească creştin şi să fie recunoscut de Domnul ca ucenic cînd va veni să judece lumea, este dator să arate în viaţa sa dragoste jertfitoare pentru slujirea aproapelui.

Cuprinsul înţelepciunii creştine nu stă în simţiri nobile sau în cuvinte frumoase, nu în savante explicări ale Bibliei, ci în lucrarea de a ajuta pe semenul nostru. Urmarea lui Hristos înseamnă a pune în folosul omenirii talentele noastre, cunoştinţele noastre, cum a pus Iisus puterea Sa, mila Sa, viaţa Sa.

„Cine zice că rămîne în El, trebuie să trăiască așa cum a trăit Iisus" (I Ioan 2, 6).

Preotul păstor de suflete care stă de veghe la ocîrmuirea turmei pe căile binelui, muncind cinstit şi devotat în locul unde este rînduit, — iată chipul prin care fiecare dintre noi sîntem „slujitori", „mîntuitori" ai semenilor noştri.

Împlinirea acestor datorii de slujire a omenirii în dragoste, după modelul divin al lui Iisus este atît de esenţială în creştinism, încît fără iubirea jertfitoare totul e o făţarnicie, o vorbă goală, o minciună.

Multă vreme a fost nebăgată în seamă, chiar de creştini pilda şi porunca iubirii lui Hristos.

Astăzi un duh nou suflă în omenire. S-a redescoperit valoarea omului, se pune preţ pe demnitatea şi dreptul lui la o viaţă liberă, se pune accentul pe frăţietatea şi solidaritatea între indivizi şi naţiuni.

Este locul şi timpul potrivit ca şi creştinii să înfăptuiască mai deplin pilda de slujire a oamenilor arătată atît de strălucit de Iisus, să sprijinească mai activ tot ceea ce contribuie la binele poporului, la binele omenirii.

Preot Şt. Slevoacă

Informaţii

La 25 februarie 1817 s-a deschis pentru public la Sibiu, Muzeul Brukenthal. S-au împlinit de atunci 150 ani de neîntreruptă funcţionare a Muzeului. La început Muzeul avea o galerie de tablouri, colecţie de gravuri, de minerale, anti-chităţi şi de monede, biblioteca cu 15.000 de volume. Tot în sec. XIX în Sibiu se deschide Muzeul „Astrei" cu importante colecţii de istorie, etnografie şi artă, expresie a vieţii culturale a poporului român din Transilvania. În sfârşit la Sibiu se organizează în sec. XIX „Muzeul Carpatin" de ştiinţe naturale. (Se cuvine să amintim şi Biblioteca Mitropoliei, care e cea mai veche bibliotecă românească din Transilvania, fiind anterioară sec. XIX).

Muzeul Brukenthal, așa cum se prezintă astăzi, este o realizare a regimului socialist. În 1949 cele trei muzee se unifică într-o singură

instituţie de stat, complexul muzeistic de grad republican „Brukenthal" de astăzi. Numărul obiectelor a crescut. Numărul vizitatorilor a crescut de la 25.000 în 1949 la aproape 185.000 în 1966. Muzeul cuprinde patru mari secţii cu sectoare speciale: secţiile de ştiinţele naturii, de arheologie şi istorie, de etnografie şi artă populară, de arte plastice. La acestea se adaugă deschiderea în 1966 a expoziţiilor permanente privind „istoria cetăţii şi oraşului Sibiu" (în vechiul turn al sfatului) şi „trofee şi arme de vînătoare" (în local propriu) — şi organizarea la Dumbrava Sibiului în aer liber a „Muzeului naţional al tehnicii populare şi al meşteşugurilor" (care va fi deschis la sfîrşitul anului 1967). Se pregăteşte de asemenea expoziţia permanentă de artă feudală şi expoziţia istoriei cărţii şi tiparului.

Prin activitatea sa multilaterală Muzeul Brukenthal aduce o contribuţie însemnată la opera de culturalizare, la promovarea ştiinţei şi artelor, la oglindirea istoriei poporului român pe aceste plaiuri — începînd cu timpurile străvechi (popoarele băştinaşe dinaintea de era noastră) pînă în vremea noastră — şi a creaţiilor lui. Prestigiul lui este în creştere şi peste hotare. Dovada e în legăturile cu peste 250 institute şi muzee din peste 60 de ţări şi în aprecierea specialiştilor care vin să cerceteze documente şi alte exponate.

*

Se împlinesc 250 ani de la tipărirea în Sibiu a primei cărţi de mine şi metalurgie din ţara noastră: „Auraria romano-dacică" de Samuil Koleseri, inspector general al minelor de aur din Transilvania — scrisă în limba latină (Sibiu, 1717). Cartea tratează istoria extracţiei aurului în Transilvania din epoca preromană pînă în sec. XVIII, referindu-se nu numai la Transilvania, ci şi la Ţara Românească şi Moldova. Autorul afirmă unitatea de neam a românilor din cele trei provincii. La ediţia din 1780 cartea e completată cu descrierea istorică — fizică topografică a Ţării Româneşti şi cu o hartă detaliată a Olteniei.

Prezentînd situaţia minelor de aur din Transilvania, cartea e şi o contribuţie la cunoaşterea ştiinţei şi tehnicii din sec. XVIII în ţara noastră.

*

La 1 martie a.c. s-a sărbătorit împlinirea a 100 ani de la apariţia primului număr al revistei „Convorbiri literare" (1 martie 1867—1950). Revista, sub conducerea criticului Titu Maiorescu, a militat pentru o literatură română de înalt nivel artistic şi de valoare universală, pentru o limbă literară română cu rădăcini populare, combătînd literatura slabă şi direcţia latinistă în ce priveşte limba şi ortografia, direcţie care voia să impună o limbă artificială latinizantă şi ortografia etimologică. Aici au colaborat scriitorii: M. Eminescu, I. Creangă, I. L. Caragiale, I. Slavici, G. Coşbuc, Oct. Goga, Şt. O. Iosif ş.a. Militînd pentru o literatură a tuturor românilor, revista a avut cuvinte de preţuire deosebită pentru românii transilvăneni, a reflectat viaţa culturală şi literară a Transilvaniei, şi a cucerit cele mai de seamă publicaţii româneşti din Transilvania. De la început a aderat la programul „Convorbirilor literare", „Telegraful Român" de la Sibiu şi „Foişoara Telegrafului Român", care apărea ca supliment literar. „Telegraful Român" a reproduş articole din „Convorbiri literare", a publicat opere ale scriitorilor amintiţi, a combătut exagerările latiniste, sprijinind o literatură română cu limba înţeleasă de toţi românii.

La Sibiu apare primul manual de „poetică română" pentru tinerimea „gimnazială şi preparandială" (Ion Lăzăriciu, 1882), care prezintă scurte biografii şi caracterizări ale operei scriitorilor de la „Convorbiri literare", primul manual din Transilvania în care figurează Mihail Eminescu. Un capitol separat pentru „Convorbiri literare" introduce prof. Enea Hodoş (care

In întâmpinarea alegerilor

La 5 martie a.c. vor avea loc alegerile de deputați în sfaturile populare comunale. Ele se desfășoară după dispozițiile noii Legi pentru alegerea deputaților în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare, discutată și votată în ședința Marii Adunări Naționale din 28 decembrie 1966. Noua lege perfecționează sistemul electoral, corespunzător actualei etape de dezvoltare a statului nostru și adâncirii continue a democrației socialiste, care asigură fiecărui cetățean posibilități tot mai largi de participare la exercitarea puterii, la propășirea patriei și la dezvoltarea economic-culturală a comunelor. Se aplică astfel, principiul universalității dreptului de vot și al dreptului de a fi candidat și ales: toți cetățenii — bărbați și femei, vîrstnici și tineri, de orice naționalitate sau credință religioasă — care au împlinit vîrsta de 23 ani au dreptul de a fi propuși și a fi aleși deputați în sfaturile populare comunale, raionale, regionale și în Marea Adunare Națională.

Democratismul legii pentru alegerea deputaților rezultă și din alte dispoziții, ca: o normă unitară de reprezentare în circumscripțiile electorale — proporțională cu numărul locuitorilor; (secții de votare pentru fiecare 1500—3000 locuitori, în cazuri speciale pentru 500 locuitori); mărirea numărului deputaților în sfaturile populare în general și în cele comunale în special — ceea ce duce la o mai strînsă legătură a acestora cu masele și la perfecționarea funcționării și activității sfaturilor populare; dreptul de a depune candidaturi e asigurat tuturor organizațiilor oamenilor muncii, propunerile de candidaturi făcîndu-se în adunări cetățenești și putîndu-se propune unul sau mai mulți candidați pentru fiecare circumscripție electorală; faptul că masele de cetățeni organizează, conduc și controlează toate operațiile alegerilor prin comisii teritoriale, de circumscripții și ale secțiilor de votare, formate din reprezentanți ai oamenilor muncii, în cadrul acestor comisii participînd sute de mii de cetățeni la organizarea alegerilor, la întocmirea listelor de alegători, la organizarea secțiilor de votare, la controlul aplicării întocmai

a dispozițiilor legale în ce privește propunerile de candidaturi, persoana candidatului, desfășurarea alegerilor etc; afirmarea, principiului răspunderii deputatului față de alegători pentru activitatea sa și a sfatului popular din care face parte și dreptul alegătorilor de a retrage mandatul celui deputat care nu-și îndeplinește obligațiile sau săvîrșește acte incompatibile cu demnitatea lui etc.

În întâmpinarea alegerilor din 5 martie a.c. s-au ținut adunări pentru propunerea de candidați, fiind propuși de către organizațiile oamenilor muncii acei cetățeni ale căror vrednicii în muncă, în activitatea obștească îi fac demni de a fi deputați în sfaturile populare comunale, oameni legați de popor, devotați patriei socialiste, rîvnitori și competenți în rezolvarea problemelor ce le ridică dezvoltarea economic-culturală și gospodărescă a comunelor.

Acum au loc întîlnirile candidaților Frontului Democrației Populare cu alegătorii. În aceste întîlniri cetățenii — împreună cu candidații — se sfătuesc asupra celor realizate pînă acum și fac

propuneri de noi realizări, pentru buna gospodărire, propășirea și înfrumusețarea satelor noastre. Astfel alegătorii și candidații își iau angajamente de a munci în viitor cu mai mult spor pentru înflorirea patriei, pentru ca satele și locuitorii lor să se ridice pe noi trepte de cultură și civilizație. Antrenînd milioane de cetățeni ai comunelor la dezbaterile problemelor economice, social-culturale și gospodărești cu caracter local, campania electorală constituie o școală a spiritului cetățenesc, ajută la descoperirea de noi posibilități și resurse locale, mobilizează masele largi la rezolvarea problemelor de interes obștesc. Unele din propuneri sînt traduse în practică imediat. Altele se vor realiza prin conlucrarea deputaților din sfaturile populare cu masele. Zilele acestea din preajma alegerilor sînt zile de manifestare a patriotismului activ, a spiritului gospodăresc al oamenilor muncii.

Clerul și credincioșii Bisericii noastre participă activ la alegerile de deputați pentru sfaturile populare comunale. Ei sînt alături de oamenii muncii, buni cetățeni ai patriei noastre și sprijinesc candidații F.D.P., pe cei mai vrednici fii ai țării și gospodari ai comunelor.

T.

Sfaturi folositoare

Sănătatea este o superbă cetățuie, pe care trebuie s-o înconjurăm din toate părțile spre a o apăra, după cum urmează:

1. Respirația să se facă numai pe nas. Nasul încălzește și purifică aerul inspirat.

Orice piedică din calea respirației nazale trebuie eliminată. Pe cît posibil fereastra deschisă noaptea în dormitor.

2. Mișcare multă în aer liber. Pas alergător cîteva minute, sau urcarea unui deal, înot, ski, patinaj sau orice alt sport, dacă ești orășean. Bicicleta nu ar trebui să lipsească din nici o casă, e un sport excelent și te scoate repede la un loc cu soare, ferit de zgomot și praf.

3. Culcarea și scularea iarna și vara devreme. Somnul înaintea miezului nopții este somnul fiziologic. În locul somnului de după masă, mai bine o baie de soare. Nu neglija dinții înainte de culcare și dimineața spălatul cu apă rece cel puțin pînă la brîu, oricare ar fi temperatura de afară sau din cameră.

4. Eliminarea cu totul a alcoolului și tutunului din obiceiurile tale. Alcoolul este un anti-aliment, forța ce ți-o dă este iluzorie, iar tutunul cancerigen.

5. Oțelește-te prin deprinderi tari. Nu răcești, cînd căldura, pe care o produce corpul tău, e mai mare decît căldura pe care o pierzi, deci îndrăznește cu scufundări rapide în o apă cît de rece, urmate de frecțiuni tot așa de rapide. Baia la caldă alternează-o de mai multe ori cu dușul rece.

6. Mestecă bine alimentele în gură, nu mînce fără poftă, nu mînce pînă la suprasaturație, ultima masă cu 2—3 ore înainte de culcare.

7. În sfîrșit să nu cumva să uiți puterea mare a autosugestiei, repetîndu-ți de 100 de ori pe zi în gînd (dacă este nevoie) fraza: N-am venit pe această lume să fiu bolnav, ci mereu sănătos, plin de curaj și voie bună, învingînd vitejește orice greutate s-ar ivi în viață și îndeplinindu-mi cu mult suflet datoria mea acolo unde sînt pus, spre binele meu, al familiei și al patriei dragi.

† Dr. Suci Sibianu Mircea

Protopresbiterul Ioan Droc

Trecutul a acoperit cu vălul uitării numele lui Ioan Droc protopresbiter al tractului de Miercurea.

Activitatea sa multilaterală merită însă să fie cunoscută de generația noastră și apreciată în raport cu timpul în care s-a desfășurat.

Munca lui s-a desfășurat pe teren cultural, religios, economic și social.

Învățător, catihet, protopresbiter, ziarist, sprijinitor al așezămintelor economice, iată funcțiile îndeplinite cu mult zel spre binele neamului său.

Protopresbiterul Ioan Droc s-a născut în comuna Rășinari, în anul 1836. Este fiul preotului Ioan Droc (1806—1880) și al preotesei Paraschiva Droc născută Sirbu (1816—1881). A urmat școala primară în comuna Rășinari, gimnaziul și teologia la Sibiu.

După terminarea școlii a fost numit ca învățător și catihet la școala confesională română din Rășinari, contribuind la ridicarea prestigiului ei.

Pentru a putea candida la postul de protopresbiter își ia bacalaureatul în 1872 la Liceul din Sibiu, astăzi „Gheorghe Lazăr”. Ales protopresbiter la Miercurea este instalat în această funcție la 22 iulie 1872.

Funcția de paroh și protopresbiter a îndeplinit-o între anii 1872—1898 cînd s-a pensionat retrăgîndu-se în Sibiu unde a locuit pînă în 15 august 1917 cînd a decedat.

*

Ca învățător Ioan Droc a căutat să contribuie alături de colegii lui la învățarea unei limbi române curate purificată de aberațiile latinizantilor și de cuvinte străine și să răspîndească literatura română.

I. Droc nu s-a mulțumit cu buna instruire a elevilor săi. Timpul și cunoștințele sale le-a folosit și pentru ridicarea economică a rășinariilor.

Este cunoscut că prima cooperativă din Transilvania și Țara Românească a luat ființă în comuna Rășinari, la inițiativa învățătorului Visarion Roman. (Se împlinesc în curînd 100 ani de la înființare).

Alături de Visarion Roman trebuie să-l așe-

(Continuare în pag. 4)

a colaborat la „Telegraful Român” în „Manualul de istoria literaturii române” (Caransebeș, 1893). La Sibiu se tipărește în 1896 și Cartea de citire pentru a V-a clasă gimnazială și alte școli medii (de prof. A. Viciu de la gimnaziul din Blaj), care cuprinde 6 poezii de Eminescu.

De aceea Sibiu și „Telegraful Român” sînt prezenți la centenarul „Convorbirilor literare” prețuind meritele acestei reviste pentru literatura română și pentru unitatea națională a poporului nostru.

*

Duminică 12 martie a.c. a avut loc, după Sf. Liturghie, în biserică „dintre brazi” parastasul pentru adormitul în Domnul prot. stavrofor Nicolae Geangălu. Au fost prezenți consilieri arhiepiscopesci, profesori de la Institutul Teologic Universitar-Sibiu, preoți, membrii familiei, prieteni, cunoscuți și credincioși. Au slujit la parastas: P. C. vicar T. Belasçu, arhim. N. Mladin, prot. A. Radu, ș.a. A vorbit P. G. vicar Traian Belasçu despre activitatea ca preot și consilier arhiepiscopesc a răposatului prot. stavrofor N. Geangălu.

După aceea familia celui adormit — a oferit o agapă de pomenire.

Protopresbiterul Ioan Droc

(Urmare din pag. 3)

zăm și pe I. Droc care a fost membru în primul consiliu de administrație al Cooperativei de Credit din Comuna Rășinari.

Ca paroh și protopop în parohia și protopresbiteratul Miercurea, timp de 24 ani, prot. Ioan Droc „a condus acest protopresbiterat cu zel și pricepere năzuind în conțelegere cu familia Măcelar a crea în Miercurea un centru al vieții noastre bisericești, școlare și economic-sociale“ (Tel. Rom. nr. 5/1917).

Fiind conștient de valoarea unei școli pentru popor, a căutat să sprijine nu numai moral ci și material școala română din Miercurea. La început școlile din tractul Miercurii au fost ajutate prin subvenții pe care le-a procurat din aloațiile comunale.

Mai târziu ca președinte al „Casei de păstrare“ a susținut în întregime școala din Miercurea.

Plecând din comuna sa natală Rășinari, unde a înființat alături de Visarion Roman primul institut de credit din Transilvania, a dus sămînța ideii de cooperare și în tractul Miercurea. A înființat aici o „Casă de păstrare“ al cărei președinte a fost. În această calitate a alcătuit și statutele ei.

Prot. I. Droc era conștient de importanța înființării acestui institut de credit, care trebuia să contribuie la ridicarea economică a națiunii sale.

Nu a existat activitate culturală și economică din tract și în afară de tract la care I. Droc să nu fi luat parte „aci ca conducător, aci ca sprijinitor“. „Casa lui a fost pururea deschisă pentru toți aceia, care îl cercetau sau veneau în centrul protopopiatului în afaceri culturale, economice și sociale“ (Tel. Rom. nr. cit.).

Prot. I. Droc a călătorit și în străinătate. Astfel a fost la Paris cu prilejul sărbătoririi a 100 ani de la revoluția franceză din 1789. Impresiile sale de călătorie sînt publicate în ziarul „Telegraful Român“. Ele redau într-o limbă frumoasă locuri și întâmplări, zugrăvind realitatea acelei vremi.

Prot. I. Droc a cunoscut îndeaproape pe Duiliu Zamfirescu, care l-a vizitat acasă în Miercurea. Așa s-a făcut că D. Zamfirescu a făcut portretul prot. I. Droc și al soției sale în romanul „Îndreptări“; sub numele de Marcu Stamate și Leana. Iată cum ni-l prezintă Duiliu Zamfirescu: „De statură mijlocie, cu barbă albă, îmbrăcat curat și mai cu seamă vorbind limba fără nici-un accent d. protopop plăcu deodată lui Comănășteanu, prin aerul său deschis și hotărît“ (pag. 136).

Fiind găzduit de I. Droc, Duiliu Zamfirescu descrie odaia în care dormise, ca o cameră românească, cu scoarțe, blidare, strachini, ulcele, șervețe, icoane bătrîne, vicleim, busuioc etc. (pag. 136).

... „Pe mese și pe etajere erau numai cărți românești, tot ce editase și tot ce vînduse Socec de la înființarea librăriei sale pînă în zilele noastre căci citirea era a doua slăbiciune a Lenei. De la cele mai depărtate calendare apărute în Transilvania, pînă la Nichipercea și pînă la ale lui N. D. Popescu, de la primii poeți: Văcărescu, Conachi și ceilalți, pînă la Eminescu și urmașii săi, de la Boierii și Ciocoi lui Filimon, pînă la Biblioteca pentru toți a lui Müller, toate erau de față“ (pag. 145).

„Ei trăiseră și îmbătrîniseră singuri, el în slujba bisericii și cu căutarea unor vii din care agonisise starea — ea cu grija gospodăriei“ (p. 146).

Ideile pe care prot. I. Droc le-a urmat și slujit o viață întregă — idei puse în slujba ridicării națiunii sale, se oglindesc în testamentul său scris la 3 iunie 1911.

„Avînd în vedere fierbîntea noastră dorință de a fi folositori și după moarte neamului și sfintei noastre biserici, ne-am hotărît amîndoi de mult și ne hotărîm acum din nou... ca după moartea noastră, averea noastră cîștigată prin munca intensivă și cinstită, cruțare și bună chivernisire să fie un izvor de binefacere pentru neamul și biserica noastră, drept ce pentru cazul morții noastre facem următorul testament“...

Potrivit testamentului întreaga avere imobilă și mobilă au lăsat-o Arhidiecezei române ortodoxe răsăritene și reprezenta 106.000 coroane.

Din averea testată Consistoriul arhidiecezan urma să dea:

I. Bisericii române greco-ortodoxe din comuna Rășinari suma de 5.000 coroane pentru înființarea unei fundații care va avea drept scop: a) acordarea fiecărui preot din Rășinari (erau 3) a cîte 50 coroane anual; b) remunerarea episcopilor parohiali pentru corecta administrare a fundației (50 coroane); c) ajutorarea văduvelor sărace (50—100 coroane); d) ajutorarea tinerilor din Rășinari care „ar dori să cerceteze Așezămintele industriale și comerciale din Patrie sau străinătate, ori să-și înmulțească cunoștințele în purtarea comerțului și a comptabilității“ (100 coroane).

II. Protopopiatului de Miercurea 5.000 coroane + 2.000 coroane în vederea creerii de fundații și anume:

a) preoților din tractul Miercurea și învățătorilor români de la școlile române confesionale gr. ort. care au prunci eminenți la școlile mai înalte (gimnazii, teologie ori universitate) și care și altcum se disting prin o purtare exem-

plară în toate privințele (100—200 cor. anual).

b) preoților din tractul Miercurii care au stăruit pentru facerea de fonduri bisericești, zidiri de biserici și școli și care prin mijlocirea lor au plasat băieți români gr. ort. la meserii sau comerț (100 cor. anual).

c) preoților gr. ort. din tractul Miercurii care dovedesc cel mai mare zel și interes pentru moralitatea publică în popor și pentru ridicarea nivelului moral, intelectual și material al credincioșilor lor.

d) pentru întreținerea în stare bună a bisericii și procurarea de odăjdii bisericești, a protopopului, a cantorilor și crîsnicului.

III. Să se dea la „Masa studenților români gr. ort. de la școala din Brașov“ 1.000 coroane iar în caz de desființare a ei să se dea întreținerea internatului.

IV. Biblioteca a donat-o în întregime bisericii din comuna Rășinari.

V. Suma de 74.000 coroane a donat-o Consistoriului Arhidiecezan pentru înființarea unei fundații, care să-i poarte numele, iar venitul anual să-l folosească pentru acele nevoi pe „care le va considera mai arzătoare și care pot mai bine promova interesele noastre religioase, culturale și naționale“.

I. Droc a fost și membru al sinodului arhidiecezan, al Congresului Național Bisericesc și asesor onorar în consistorul arhidiecezan, aparținînd „acelei pleiade de anteluptători ai constituției bisericii noastre“ (Tel. Rom. 43/911).

A murit în 1917, în preajma realizării visului unității naționale a poporului român, la realizarea căruia a adus și contribuția sa. I.D.

† Prot. icon. stavr. Valeriu Bărbosu

La marele praznic al Nașterii Domnului — 26 decembrie 1966 — după o scurtă și grea suferință și-a dat obștescul sfîrșit în mâinile Creatorului neobositul și harnicul preot Valeriu Bărbosu, care din tinerețe a fost cititor și abonat la „Telegraful Român“.

S-a născut în com. Ciocoliș — raion Lăpuș, în anul 1888, în ziua Adormirii Maicii Domnului, ca fiu de învățător, fiind 11 frați și surori în familie.

Urmează școala primară în satul natal și în orașul Baia-Sprie, liceul la Năsăud, la Liceul grăniceresc, continuînd la Institutul Pedagogic-Teologic „Andreian“ din Sibiu pe care-l absolvă în 1909. Își începe activitatea la 1 oct. 1909 ca învățător-director în com. Cupșeni, iar din 1919 în Copalnic-Mănăștiur, precum și ca inspector școlar de control în fostul jud. Someș. Avea totdeauna în clasa sa mai mult de 100 elevi, un adevărat stup de albine, ridicînd generații de români bine pregătiți. Ca inspector școlar în fostul jud. Someș a cercetat, îndrumat și inspectat toate satele, chiar și cătunele — în primii ani după formarea statului român, mergînd aproape peste tot — cum adesea spunea — „per pedes apostolorum“, insistînd și reușind să se deschidă școli românești în fiecare localitate, în mai multe localități construindu-se școli noi.

În toamna anului 1926 — urmînd chemarea bisericii, intră-n cler, fiind hirotonit de către regretatul episcop Nicolae Ivan și numit paroh în parohia ortodoxă nou înființată, Traian, raionul Satu Mare, continuînd să funcționeze și ca dir. înv.

Sub conducerea și cu jertfa lui s-a ridicat în parohie în anul 1933 o frumoasă biserică, cu pictură artistică, precum și școală nouă în anul 1938.

În urma Dictatului de la Viena a fost silit în toamna anului 1940 să se refugieze cu familia la Arad.

Reîntors din refugiu, cu data de 1 septembrie 1945 a continuat să funcționeze ca preot-paroh în aceeași parohie Traian.

De mai multe ori a fost deputat eparhial și

membru în colegiul electoral la alegeri de episcopi.

Pînă cu o lună înainte de a ne părăsi a fost mereu prezent — în fiecare duminică și sărbătoare — la Altarul bisericii, rugîndu-se pentru toți și pentru toate și-ndeosebi pentru „pacea a toată lumea“. Fiind din tinerețe cunoscător desăvîrșit al tipicului și cîntărilor bisericești și avînd o voce bună, întotdeauna a slujit cu evlavie, fără grabă, respectînd întru totul textul sfintei slujbe.

Trecutul neamului nostru a fost un izvor nesecat de inspirație pentru P. C. Sa, atît în activitatea culturală, cît și în cea pastorală.

A fost distins: în 1939 dec. 25 cu „briu roșu“ de către regretatul episcop Dr. Vasile Stan, apoi din partea Statului pentru activitatea școlară și culturală cu „Răsplata Muncii“, iar la 8 sept. 1962 hirotosit ca „protopop iconom stavrofor“ de către Prea Sfințitul Episcop Valerian Zaharia al Oradiei.

Slujba înmormîntării a fost săvîrșită în biserica parohială de către P. C. prot. icon. stavr. Cornel Sava, protoereu al raionului Satu Mare — ca reprezentant al P. S. Episcop Valerian, înconjurat de un sobor de preoți.

În cuvinte mișcătoare P. C. prot. C. Sava și P. C. pr. Știru I. au arătat trecutul plin de muncă al venerabilului preot Valeriu, exprimînd adîncul regret al preoțimeii sătmărene pentru pierderea suferită. Vorbitorii au scos în evidență frumoasele calități sufletești ale decedatului, căci timp de 57 ani a muncit neîntreput pentru popor și Biserica strămoșească. În numele credincioșilor pâr. M. Pop a adus ultimul omagiu vrednicului dispărut.

Lasă în urmă o îndurerată familie: soția Aurelia, fii și fiică: Mircea, Horațiu și Rodica, care, îndeplinindu-i dorința, au fost mereu împreună pînă ce a închis ochii pentru totdauna.

Și-n dangătul clopotelor de la biserică — regretatul păstor a fost coborît la locul de veci, lîngă altarul bisericii — pe care mai bine de 40 ani a păstorit-o, la umbra nucilor pe care i-a sădit.

Dumnezeu să-l așeze în ceata slujitorilor Săi la altarul veșniciei!

Asistent